

מסורת הש"ס

(א) לקמן סג: (כריתות סח. תמורה ל: א; ב) (ויקרא ל: תמורה לב: א) (ויקרא טז, ד) י"ח אומר,

הגהות הגר"א

(א) גמ' (נח' דלקדים יו' עד שפטים סח"מ ח"מ ויער' צמ"י):

מוסף רש"י

מת אחד מן השעיר יוסי' מביא בבביר. מן השוק, שלא בהגרלה. ויקריז זה הנסח אם על שם האל, דלון בעל חיים נמנן, א"ע' דלדן בן גילו ונחמה זה חור ונחלה ואלו דחיו אכל בעלי חיים (ברכות כח.)

מוסף תוספות

א. והגרלה דקמיה גמר הגרלה בעי לטמיר, והיינו נתינה. וישי"א. ב. אפלוונת דאפילונו דליל רבי שמעון ורבנן בדין הידוד דלרבנן אינו מעכב ולר"ש מעכב, ובהא אמרינן דאודו לטעמיהו. ס.

תוס' ישינים

סביא חבירו עפו שלא בתגרלה דבר ר' שמעון. וא"מ איב אחלי קאמר לעיל מי מזה להניח לוקמה דר' שמעון. י"ל דלמדי לא ידע למחלה דר' שמעון, ועד דנחמה ליה לאחוקיה אלא"ה דכלי עולם שאין זו (ויפנה אלה) (נפחד דנחמ' דר' שמעון לא ידע כי רבנן הגרלה קאמרין לו הנהא חתמי. ויביא. מקמי מתנות דשעיר בפנים חוקה בריב בית דלע"ז חוקה לא כתיבה אלא בבגדי לן הנעשים בעדות לר' יהודה. מ"מ נסדר בעדות של פנים כבוד חוקה וכן להפסיקן בעדות וכן. ויבסרסא דא מעכבא הגרלה גמ' יא. וא"ע' דלחקיקן לקמן פ' יצאילו ל' (א) (א) דלא הקדים מעשה לחברו לר' יהודה (זה משה) (זה עשה) עשי כדברים הנעשים בבגדי לן מן מתנות שביביל וא"ע' (שאין) (שאין) משהבית ואפילו שרים אמרינן (להלן) (ב) אל טלה כפר אל אכל טלה כפר, הכי חאי קרא שמעבין ין עמון טעמי' דוכלל מפרש, אכל אין מדרון) מעכב דלא חביז ביה חוקה. אכל טלה כפי מתנות דכר אל בפנים ומכיו כהו חוקה הגרלה (יח"א) כס היא לוקר פנים, אם היא חשבה לעכב ודאי היה מסדר מעכב אלא ודאי (תוספתא). (תוספתא) לא מעכבא יו'. הגרלה גמ' יא מעכבא וא"מ מוכח מהאי מירובא דהגרלה לא מעכבא (וא"מ) דלא"ה צדעת מתנות מקמי הנהא. י"ל דלון גרילה להפסיק בין הגרלה לנחמה. ד"ר יוסף. דאקדים מתנות דפר במובח סבקי מתנות שעיר בריב"י. וא"מ אחלי לא מעכבא מני מני רבי מעכב לא

אלא לנח' לשנא דאמרת. אלא"ה דרבי יהודה פליגי ואמר רבי יואל מעכבא וכל שכן לרבי נחמיה הא מני לא רבי יהודה ולא רבי נחמיה: **פני מזה להניח.** ואם לא הניח כשר וי ובהא כולי עולמא מרוד צנעניה לא מנא בה קרא אלא מלא יזמנא הוא דכמיז ונמן

ארכן וגו' אכל צעלייה מנא בה קרא דכסי' ו הקריצ ארכן את השעיר אשר עלה עליו וגו' וכתיב והשעיר אשר עלה וי: **ולשפוט.** על שעיר המשתלה כדכתיב והמודה עליו וגו': **אילומא לא הניח.** בההוא הוא דקאמר רבי שמעון כשר אכל עליומו מתוך קלפי אית ליה לרבי שמעון דמעכבא: **והפניא מס אחד מסן.** לאחר הגרלה לא אפשי עור להגרילי אלא אם כן יציא שנים אחרים ויך אחד לאיצוד כדאמר' צ"פ שני שעירי (לקמן ע"ב סד): **מציא.** אחד מן השוק ממת זה שמת ויהא חבירו של זה העומד וי ואין צריך להגריל: **רבי שמעון לא ידע נו'.** לעולם לא הגריל דקאמר מנא קמא כשר לא הניח הוא דקשיא קך היכי קאמר רבי עלה לא הגריל כשר לא הגרלה זו היינו הנחה משמע דלי לא העלה פסול לרבי שמעון לא תקשי דלא הגריל דקאמר ר' שמעון לא הגריל ממש קאמר ולא היה ידע לא הגריל דקאמר מ"ק אהנהא ויעד דקאי והכי קאמר להו ר' שמעון לרבנן כי לא הגריל כשר דקאמריתו היינו צעלייה דהוא הגרלה ממש פליגנא עליכו צחלא צלל התודה: **ואי הגרלה דקאמריתו היינו הנהא.** אכל עלייה לידכו מעכבא פליגנא בתרמי לדידי הגרלה לא מעכבא כלל והודיו מעכב ולקמן מפרש טעמא דתריייהו צדיו: **פר מעכב אם השעיר.** אם הקדים אחת מן העבודות של שעיר המאומרות לשל ר' ועשאה קודם לפר הפסד שהוא ראווי ליקדם לא מעכבא ופוסלה ואינה עולה לו וצריך לחזור ולעשותה לאחר הפסד (א) וסדר עצודותיהן כך היא צפרשה צמחילה מתודה על הפסד ראשון ואח"כ מגריל על השעיר ואחר כך מתודה על הפסד שני ושפטו ומכניסן על ומתנה ונותן את הקערות על האס וגומר ונותן מדס העל הכפורות ואחר כך שוחט את השעיר ונותן ממנו על הכפורות ואחר כך נותן מדס הפסד על הפירות ואחר כך מדס השעיר ואחר כך מערב דמיים ונותן על מוצח הפנימי: **אכל השעיר אינו מעכב אם הפסד הקדים עבודת הפסד** והוא מן המאומרות לשל שעיר ועשאה לפני שעיר אין השעיר שהיה ראוי ליקדם לה פוסלה: **במתנות שפטים.** קאמר' דסדר הפסד מעכב את השעיר: **אי אקדמיס לשעיר.** עד צין הבדים מקמי פר לא עשה כלום: **אלא שעיר אינו מעכב אם הפסד אינו.** א"ה עבודה מניין בשעיר הקדומת לשל פר במתנות פנים דנימא ע"ה שאם שינה להקדים אם של פר לפניה אין השעיר הראוי ליקדם לה פוסלה: **צבינל.** על הפירות: **חוקה כסיבא כהו.** דהא אפילו רבי יהודה מודה דלצדריס הנעשין בפנים מתוך חוקה והרי שינה זה בעבודות פנים שארי הקדים לה את של מתוך שהיא מאומרת: **אלא לאו דאקדים מתנות דפר בפנים מקמי הגרלה.** דשעיר דעל כרחק איך מואל עבודות שעיר קודם מתנות דפר בפנים אלא זו וקמני דלא מעכבא: **ומדסדרא לא מעכבא** דלא הגרלה לא מעכבא וקשיא למאן דאמר אפילו לרבי יהודה מעכבא וכל שכן לרבי נחמיה הא מני: **דאקדים מתנות דפר.** על מוצח הפנימי כדכתיב (ויקרא טו) ולקח מדס הפסד ומדס השעיר וגו' והיה לו לאחריו עד גמר מתנות הפירות: **ונסי דסדרא לא מעכבא.** דהא לרבי יהודה לא כתיבה חוקה אצדריס הנעשים בחוך הגרלה מיהא כי עקר לה לגמרי מעכבא (א) דמנא בה קרא כדאמרן: **ואודו לעעמיהו.** אפלוונתא דלא המודה

טרף בקלפי פרק רביעי יומא

מ.

הגהות הב"ח

(א) גמ' היינו הנחה פליגנא עליכו בתרמי ואודו לטעמיהו דתניא יעמד חי לפני ה' וכו' כבפרת דבריה הכותב מדרב ת"ש פר מעכב את השעיר ושעיר וכו' הגרלה מיוא מעכבא ת"ש שאילו תלמידי זו יצ"ל: (ג) רש"י י"ח מני מזה כי כשר דבהא כי"ע מרוד יו': (א) בא"ד והשעיר אשר עלה ולא נהא ביה קרא אלא לעכב הס"ד: (ה) ד"ה מציא יו' של זו העמד אילמא אין צריך: (ו) ד"ה פר מעכב יו' וצ"ך לחזור ולעשותה לאחר הפסד הכי ודאי השעיר אינו מעכב את הפסד אם הקדים וכו' שהיה ראוי ליקדם לה פוסלה וסדר עצודותיהן כך מערב דרמיים ונותן על מוצח הפנימי הס"ד ותסי"ד מתנות שפטים

והיינו דקאמרין דסדר: (א) ד"ה וכו' דצדריאל יו' לגמרי מעכבא כיון דמנא בה קרא:

רבינו חננאל

והא ר' יואי דאמר דברי הכל עליית גורל מעכבא, הא מתנותא (כמאן) מוקים לה. אודאי לא חימא עצה להגריל דמשפט עליית גורל מתוך קלפי אלא אימא מצוה להניח את האל הניח כשר. ת"ש מצוה להגריל ולהתודות לא הגריל ולא התודה כשר. (רש"י אל הגריל כשר) לא התודה פסול. הא דקתי' השעיר לא הגריל מהו, אם תאמר לא הניח הוא ככו שהעבודות הברייאית האחרת, מכלל דר' שמעון הנהא לא בעי הגרלה בעי. והנציא בהריא מת אחת מתוך סביא חבירו שלא הגרלה דברי ר' שמעון. ודחי' ר' יואי הכי, לעולם הגרלה זו הנהא היא, ור' שמעון לא ידע הא הגרלה דהנו רבנן מאי היא, והכי קאמר להו אי הא קאמריתו מצוה להגריל הנהא (זו) היא וזו היא צוה. אבל עליית הגורל מעכבא, פליגנא עליכו בתרמי שהגרלה אינה מעכבא אלא לא התודה פסול. ואי הגרלה עליית גורל קאמריתו שהיא מצוה, בהא מורידא לכו דהגרלה א"ע"ז דאיהא מעכבא מצוה מיוא איתא, ופליגנא עלייכו בהתודות שאם לא התודה פסול. ת"ש פר מעכב את השעיר ושעיר אינו מעכב את הפסד כי, סדר עבודת יום הכפורים, מתודה כפור ומגריל ונותן הגורלות על השעירים, ומתודה שמה בעדו וכעד כיתו כפור. ושוחטו ונותן הורם למי שפסמו בו, וחותה בגזלים, וחורפן הקטורת ומכניס ומקטיר. וחזור ולוקח דם הפסד ממי שפסמו בו ומכניס ומזה על הכפורות ולפני הכפורות וירצא ושוחט השעיר ומכניס ומוח וטול דם הפסד ממוא אחת אחת ולעולה דו' פסמים בחיכל על פני הפרוכת. וירצא ונותן למי שפסמו בו וטול דם השעיר ומוח ממוא כאשר היה מרס הפסד, וירצא ומסדר דם הפסד לחיות דם השעיר ומוח על המזבח. פי"ר במתנות שפטים (בהזאות שמה בפנים). בשלמא פר מעכב לשעיר, שאם הקדים חוקה השעיר לחזות הפסד לא עשה כלום משרם ומתנות שפטים (א) (א) והשאה דכר' ליה הפסד (צבינל) צ"ל (מלאך) דמיס יתור, שאם הקדים חזותה של פר בחיכל קודם חזותה השעיר לפני ולפנים, חוקה כתיבה ובעינן דהורבים כחבון. אלא דאי אקדים מתנות של פר בפנים קודם שיגריל בשעיר מה שעשה פשו, ומדסדרין (לא מעכבא) ההגרלה אינה מעכבא, ככלל שאינה עבודה וא"ע' שלא יגריל כלל כשר. קשיא לר' יואי. ודחי ואמר הא ר' יהודה היא, וכגון שהקדים עד הפסד במובח קודם מתנות של שעיר בחיכל, וכיון דעבודת חוך מקדש הקדשים היא, א"ע"ז שהיא בבגדי לבן לר' יהודה לא מעכבא. ואקשינן וזא מתנות שפטים קתני. ופריק אלא לעולם הגרלה היא, והא מני רש"י אין דאקסבר הגרלה אינה מעכבא כלל. (צ) עמוד, כי לר' שמעון הגרלה לא מעכבא כלל, אבל לר' יהודה כסירין לא מעכבא, כלומר, ההגרלה אינה מעכבא שהייתה הפסד אלא אם שחט מה שעשה שער יציריל, ולעולם לא הגרלה על שני השעירים. ואודו לטעמיהו דתניא

תני מצוה אהניה. ה"ג הוא מני לשנויי הא מני רבי שמעון היא דאמר הגרלה לא מעכבא ואח"כ מנאחי צרייתא זו שניה במוספתא [פ"ג] וסומך לה שניה פלוגתא דבסמוך דרבי יהודה ורבי שמעון יעמד מי וכו' ומסיק דברי רבי יהודה ורבי שמעון אומר וכו' ומדסיפא ר"ש רישא לאו רבי שמעון: **הא דקאמר רבני מצוה אהניה.** אינו מגיה הצרייתא אלא פרושי קא מפרש מנא לא הגריל לא הניח הגורל^א: **רבי שמעון לא ידע.** ואם מאמר לימא דשפיז ידע ולא גריל דרבי שמעון היינו עלה כי היכי דמפרשי גמי השתא ללא הגריל דידיה עלה אע"ג דלא הגריל דרבנן מספקא ליה לא הניח או עלה וי"ל ר' רבי שמעון פשיטא ליה דלא הגריל דרבנן היינו לא הניח א"כ הוה ליה למימר איהו לא עלה הגורל אכל השתא ניחא משום דמסקפא ליה דילמא רבנן אמרי לא עלה וקרו ליה לא הגריל נקט גמי לא הגריל:

ואודו לטעמיהו דתניא יעמד חי בו'. פרש"י דאודו קאי ר' ואמר שיש לגרוס איתו לעיל קודם ת"ש פר מעכב את השעיר וז"ל כגידסת הספרים וקאי ההגרלה ומשום דקאמר אי צעית אימא ר"ש דאמר הגרלה לא מעכבא ואי צעית אימא רבי יהודה נהי דצדריאל לא מעכבא הגרלה מעכבא היכא דלא עלה הגורל כלל יו' ואודו לטעמיהו דמי היכי דפליגי ר' יהודה ארבי שמעון היכא דלא עלה הגורל מעולם הכא גמי פליגי היכא דעלה הגורל ומת המשתלה קודם מתן דמיס דשעיר הפנימי דצדריאל ליה לרבי יהודה יספק הדס וציבא שנים אחרים ויגריל עליהם צמחילה דמינא יעמד מי עד ממי היא זקוק לחיות עד מתן דמיס של חבירו ולכפר עליו דקרא הוא פירוש עד שיכפרו בחבירו ור' שמעון פסד אין צריך ולכפר עליו אשעיר המשתלה קאי וה"ק והשעיר אשר עלה עליו מציא אלא צלל הגרלה ואם מת קודם וידוי ע"פ שאם שינויו עדיין צלילו ואינו מעכב ואם מת המשתלה קודם וידוי וקודם וזיקת דמי חבירו יזרק הדס של חבירו ומציא שעיר אחר צלל הגרלה ומתודה עליו ולא יגריל אפילו למנאס דלון הגרלה אלא בשנים כדכתיב עד של השעירים ואם היה מציא שנים היה צריך לשפוק הדס או לצלל את השני (עמוד) שיעלה עליו הגריל לשם וכמו שפירש' דלדרי יהודה כשמת המשתלה צריך להציא שנים אחרים ולהגריל עליהם צמחילה הכי מן לקמן כפרק שני שעיר (ד' סד). ומסיים עלה והשני ירעה עד שפסאכר פסד יהודה אומר תמות ועוד א"ר יהודה מת המשתלה יספק הדס ובמ"י גמי איכא דהדיא מת אחד מהם משהגריל יציא שנים אחרים ויגריל דברי רבי יהודה ומהאי קרא נפקא לן לרבי יהודה דמיד צמר פלוגתא דרבי יהודה ורבי שמעון גרסינן התם לשלל איתו שאם נשפר הדס ימות המשתלה מת המשתלה יספק הדס ואם מילתא אחאן לרבי יהודה דרבי שמעון סקירא ליה מת אחא מני מציא חבירו צלל

הגורל לעזאלו יעמד מי עד שיכפר עליו בידוי ואם מת קודם וידוי מציא אלא צלל הגרלה ואם מת אחד וידוי אין צריך להציא אחר כך ע"פ שאם שינויו עדיין צלילו ואינו מעכב ואם מת המשתלה קודם וידוי וקודם וזיקת דמי חבירו יזרק הדס של חבירו ומציא שעיר אחר צלל הגרלה ומתודה עליו ולא יגריל אפילו למנאס דלון הגרלה אלא בשנים כדכתיב עד של השעירים ואם היה מציא שנים היה צריך לשפוק הדס או לצלל את השני (עמוד) שיעלה עליו הגריל לשם וכמו שפירש' דלדרי יהודה כשמת המשתלה צריך להציא שנים אחרים ולהגריל עליהם צמחילה הכי מן לקמן כפרק שני שעיר (ד' סד). ומסיים עלה והשני ירעה עד שפסאכר פסד יהודה אומר תמות ועוד א"ר יהודה מת המשתלה יספק הדס ובמ"י גמי איכא דהדיא מת אחד מהם משהגריל יציא שנים אחרים ויגריל דברי רבי יהודה ומהאי קרא נפקא לן לרבי יהודה דמיד צמר פלוגתא דרבי יהודה ורבי שמעון גרסינן התם לשלל איתו שאם נשפר הדס ימות המשתלה מת המשתלה יספק הדס ואם מילתא אחאן לרבי יהודה דרבי שמעון סקירא ליה מת אחא מני מציא חבירו צלל

הגרלה גמי לא מעכבא. אפילו עקר לה לגמרי. אלמנא איכא למאן דלא הגרלה לא מעכבא וקשיא למאן דאמר אפילו לרבי יהודה מעכבא וכל שכן לרבי נחמיה הא מני: **דאקדים מתנות דפר.** על מוצח הפנימי כדכתיב (ויקרא טו) ולקח מדס הפסד ומדס השעיר וגו' והיה לו לאחריו עד גמר מתנות הפירות: **ונסי דסדרא לא מעכבא.** דהא לרבי יהודה לא כתיבה חוקה אצדריס הנעשים בחוך הגרלה מיהא כי עקר לה לגמרי מעכבא (א) דמנא בה קרא כדאמרן: **ואודו לעעמיהו.** אפלוונתא דלא המודה

יעמד

ומכניס דם השעיר ומוח כאשר הזה מרס הפסד וחזור וטול דם הפסד ממוא אחת אחת ולעולה דו' פסמים בחיכל על פני הפרוכת. וירצא ונותן למי שפסמו בו וטול דם השעיר ומוח ממוא כאשר היה מרס הפסד, וירצא ומסדר דם הפסד לחיות דם השעיר ומוח על המזבח. פי"ר במתנות שפטים (בהזאות שמה בפנים). בשלמא פר מעכב לשעיר, שאם הקדים חוקה השעיר לחזות הפסד לא עשה כלום משרם ומתנות שפטים (א) (א) והשאה דכר' ליה הפסד (צבינל) צ"ל (מלאך) דמיס יתור, שאם הקדים חזותה של פר בחיכל קודם חזותה השעיר לפני ולפנים, חוקה כתיבה ובעינן דהורבים כחבון. אלא דאי אקדים מתנות של פר בפנים קודם שיגריל בשעיר מה שעשה פשו, ומדסדרין (לא מעכבא) ההגרלה אינה מעכבא, ככלל שאינה עבודה וא"ע' שלא יגריל כלל כשר. קשיא לר' יואי. ודחי ואמר הא ר' יהודה היא, וכגון שהקדים עד הפסד במובח קודם מתנות של שעיר בחיכל, וכיון דעבודת חוך מקדש הקדשים היא, א"ע"ז שהיא בבגדי לבן לר' יהודה לא מעכבא. ואקשינן וזא מתנות שפטים קתני. ופריק אלא לעולם הגרלה היא, והא מני רש"י אין דאקסבר הגרלה אינה מעכבא כלל. (צ) עמוד, כי לר' שמעון הגרלה לא מעכבא כלל, אבל לר' יהודה כסירין לא מעכבא, כלומר, ההגרלה אינה מעכבא שהייתה הפסד אלא אם שחט מה שעשה שער יציריל, ולעולם לא הגרלה על שני השעירים. ואודו לטעמיהו דתניא

^[א] (נמצ"ל דהוקן. צ) ד"ל כי להאציטא אימא עמדה עולה כי ל"ש וכו'.

סתם ספרא מני ר' יהודה
 דרשין קל וחומר והא גבי יוס
 (חדא) [קרא] לעכב, ומאי קא
 צבדי לנן בחוק [לא ד] קאמר ר
 כר' יהודה אלא אחיא נמי כות
 קר צריימא כר' שמעון דאית
 יהודה היא דלית ליה חוקה בד
 לדרי (הכל) כל מה שיכול ש
 (הסומא) הדרכה, אכל שיכול